

דף מח.

עין משפט א.ב.ג.ד.

יו"ד סימן רכד סעיף א

עין לעיל עין משפט ב

עין משפט ה.ו.

יו"ד סימן רכא סעיף ט

טז. היו המדיר והמודר הולכים בדרך ואין למודר מה יאכל, המדיר נותן לאחר לשם מתנה והמודר מותר בה, ואם אין עמהם אחר מניח על הסלע ואומר הרי הוא מופקר לכל מי שירצה^א והמודר נוטל ואוכל.

טז. במה דברים אמורים, בנותן לאחר לשם מתנה בסתם, אבל אסור לומר לאחר הסעודה נתונה לך ויבא פלוני שהוא אסור בהנאה ממני ויאכל עמך דהרי זה אסור, ואפי' נתן בסתם ואח"כ אמר רצונך שיבא פלוני ויאכל עמך שמוכיח סופו על תחילתו אסור.

דף מח:

עין משפט א.

יו"ד סימן רכג סעיף ג

ג. אסר בנו מהאנתו ואמר אם יהיה בן בני זה תלמיד חכם יקנה בני זה נכסי כדי להקנותם לבנו הרי הבן אסור בנכסי האב ובן הבן מותר^א בהם אם יהיה ת"ח כמו שהתנה.

צ. ואע"ג דמדברי סופרים אינו הפקר עד שיפקיר בפני ג' כמ"ש בחו"מ סי' רע"ג סעיף ז', כאן כיון שאין לו מה יאכל העמידו על דין תורה, ועוד גם מדברי סופרים אינו רק לענין שאינו יכול לחזור בו המפקיר. ועוד י"ל כמו שכתבו התוס' בסוף פ' אין בין המודר דדוקא בקרקעות צריך ג' אבל במטלטלין א"צ ג'. ש"ך ס"ק נ"ג.

ק. כרב נחמן בנדרים מ"ח ע"א, וכ"כ הר"ן והיינו שקנה אותם. ואם בן הבן לא יהיה ת"ח אסור בהם גם בן הבן, וכן הבין הראב"ד דאם לא יהיה ת"ח גם בן הבן יהיה מודר וכאילו פירש, אבל בכ"מ כתב דמותרים לבן הבן גם אם לא יהיה ת"ח דקנאם, והרא"ש והר"ן פסקו דלא קנה בן הבן כלום, כיון שלא הקנה לבן דבר אלא לאחר שיהיה ת"ח ובאותה עת הדרא סודרא למריה. ש"ך ס"ק ג'.

עין משפט ב.

חז"מ סימן קצה פעיף ה

ה ו. י"א שאין קנין סודר מועיל אלא א"כ מקנה לו החפץ מיד^ר, אבל אם אמר לו תקנה סודר זה ותקנה חפצך לי אחר ל' יום לא קנה שבשעה של חלות הקנין כבר החזיר לו הסודר, אבל אמר לו ע"מ שתקנה לי מעכשיו^ש ולאחר ל' יום קנה.

הגה: ובהקנה לו בסתם^ת אמרינן שהוי כמעכשיו ובאופן המועיל.

ר. תוס' בקידושין ס"ג ע"א ד"ה כגון. דבהא הלכה כרב אשי, בנדרים מ"ח ע"ב.
 ש. בתוס' בקידושין שם כתבו דלר"י לא מהני מעכשיו, וע"כ כתבו שצריך לדקדק אליבא דר"י איך קונין בקנין סודר לאחר זמן אפי' באומר לו מעכשיו, ואומר הר"מ דשמא ע"מ מהני אפי' לר"י ולא הוי שיורא אלא תנאי, ולכך טוב לומר ע"מ מעכשיו. גאון אות כ"ו.
 ובמעכשיו ולאחר ל' יום דקנה, צריך שיהיה הדבר שקונין בו קיים אז ביד המקנה, ובקנין סודר כבר חזר הסודר לבעליו, אבל באומר ע"מ אין כאן שיור בקנין אלא תנאי בעלמא, וכאילו אמר מעכשיו קנה בסודר זה, רק שאני מתנה שלא תקחנו לחפץ עד אחר ל' יום. ומן הדין בע"מ בלא מעכשיו מהני, אלא כדי לפרסם שמקנהו לו מיד ע"כ אומר לו מעכשיו, ב"י. בסמ"ע ס"ק ט"ו. והש"ך בס"ק ח' חולק וס"ל דמעכשיו לחוד סגי והעלה בביאורים שכן עיקר כהש"ך.
 ת. פירוש שהקנה לו בסתם, ואפי' התנה בפירוש שלא יקחנו לביתו עד אחר ל' יום, מ"מ אמרינן דהוי כמעכשיו, ורק כתלה הקנין לאחר ל' יום שאמר לו ותקנה לאחר ל' יום, בזה לא קנה, מביאורים ס"ק ג'.